

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/61/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119210073
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:7119210073.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: C. J., nar. XX. XX. XXXX a U. F., nar. XX. XX. XXXX, obe bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, deti rodičov - matky: H. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XX, okr. G. F., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Radoslavou Bencúrovou, advokátkou so sídlom M. R. Y. XXXX/XX, G. F., a otca: Y. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXXX/XX, F. - R. H., zastúpeného splnomocneným zástupcom AKSK, s. r. o. so sídlom Nám. SNP 15, Banská Bystrica, IČO: 36 859 711, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaniach matky a otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/7/2020-950 zo dňa 15. júla 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v časti výživného na maloleté deti a vo výrokoch o trovách konania zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

II. Rozsudok okresného súdu v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi mení tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou C. a maloletou U. počas prvých dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku každý párný týždeň v kalendárnom mesiaci vždy v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 17:00 hod. bez prítomnosti matky maloletých detí, následne ďalšie dva nasledujúce mesiace každý párný týždeň v kalendárnom mesiaci od soboty od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a po uplynutí tohto obdobia každý párný týždeň v kalendárnom mesiaci vždy od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

Úprava styku otca s maloletými deťmi podľa predchádzajúceho odseku sa neuplatní počas

- veľkonočných sviatkov, kedy je otec maloletých detí oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný kalendárny rok od Veľkonočnej nedele od 10:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod. a každý nepárný kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 10:00 hod. do Veľkonočnej soboty do 17:00 hod.,

- vianočných sviatkov, kedy je otec maloletých detí oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v každom párnom kalendárnom roku od 24. 12. od 17:00 hod. do 26. 12. do 17:00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom roku od 30. 12. od 10:00 hod. do 03. 01. nasledujúceho kalendárneho roka do 17:00 hod.,

- letných školských prázdnin, kedy je otec maloletých detí oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v každom kalendárnom roku od 01. 07. od 10:00 hod. do 11. 07. do 18:00 hod. a od 11. 08. od 10:00 hod. do 21. 08. do 18:00 hod.,

s tým, že osobitná úprava počas veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov a letných školských prázdnin sa začne uplatňovať až po uplynutí osobitnej úpravy styku platnej počas prvých štyroch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Otec je povinný maloleté deti v stanovenom čase prevziať a následne, po ukončení styku, matke vrátiť v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť.

Rodičia maloletých detí sú povinní, v prípade, že sa stretnutie zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť druhému rodičovi túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku.

III. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

IV. Návrh otca na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloletých zo dňa 02. 12. 2021, doručený Krajskému súdu v Žiline dňa 07. 12. 2021, zamietla.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 2P/7/2020-950 zo dňa 15. 07. 2021 mal. deti C. J., nar. XX. XX. XXXX, a U. F., nar. XX. XX. XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok I.). Otcovi detí uložil povinnosť prispievať na výživu mal. C. mesačne sumou 600,- eur od 03. 01. 2020 do 15. 07. 2021 a na výživu mal. U. mesačne sumou 500,- eur od 07. 04. 2020 do 15. 07. 2021, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky detí a počnúc dňom 15. 07. 2021 povinnosť prispievať na výživu mal. C. mesačne sumou 500,- eur a na výživu mal. U. mesačne sumou 400,- eur, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a sumu po 100,- eur mesačne na každé z maloletých detí na tvorbu ich úspor, a to na osobitné účty maloletých detí, ktoré v ich prospech zriadi matka v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a čísla týchto účtov oznámi otcovi, pričom na nakladanie s finančnými prostriedkami na účtoch maloletých detí je potrebný súhlas súdu (výrok II.). Zameškané výživné u mal. C. za obdobie od 03. 01. 2020 do 15. 07. 2021 v sume 9.710,- eur a u mal. U. za obdobie od 07. 04. 2020 do 15. 07. 2021 v sume 6.700,- eur uložil otcovi povinnosť uhradiť k rukám matky v 12-tich pravidelných mesačných splátkach po 1.367,50 eur spolu s bežným výživným, pričom prvá splátka je splatná mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splatnej mesačnej splátky sa stáva splatným celé plnenie (výrok III.). Súd zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je počas prvých dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku oprávnený stretávať sa s mal. C. a mal. U. každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci vždy v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 17:00 hod. bez prítomnosti matky maloletých detí, následne ďalšie dva nasledujúce mesiace každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci od soboty od 10:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. a po uplynutí tohto obdobia každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci vždy od piatku od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od Veľkonočnej nedele od 10:00 hod. do nasledujúceho Veľkonočného pondelka do 17:00 hod. a každý nepáry kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 10:00 hod. do Veľkonočnej soboty do 17:00 hod., počas vianočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku od 24. 12. od 17:00 hod. do 26. 12. do 17:00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom roku od 30. 12. od 10:00 hod. do 03. 01. nasledujúceho kalendárneho roka do 17:00 hod., počas letných školských prázdnin v každom kalendárnom roku od 01. 07. od 10:00 hod. do 11. 07. do 18:00 hod., a od 11. 08. od 10:00 hod. do 21. 08. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v stanovených časoch pred bydliskom matky prevezme a v určených časoch ich matke na rovnakom mieste odovzdá. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom náležite pripraviť (výrok IV.). Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol (výrok V.). Rovnako súd zamietol návrh otca na uloženie výchovného opatrenia a na zverenie mal. C. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (výrok VI.). Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok VII.), rovnako náhradu trov konania nepriznal štátu (výrok VIII.).

2. V odôvodnení konštatoval, že návrhom podaným dňa 09. 09. 2019 sa otec maloletých detí domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia mal. C. J. do jeho osobnej starostlivosti a úpravy styku matky s maloletou tak, že táto bude oprávnená stretávať sa s maloletou každý nepáry kalendárny týždeň od štvrtku od 10:00 hod do pondelka do 10:00 hod. Podaním zo dňa 10. 09. 2019 a 12. 09. 2019 otec žiadal, aby sa jeho návrh považoval za návrh na rozhodnutie vo veci samej.

3. Dňa 03. 01. 2020 bol súdu doručený návrh matky na určenie výživného pre mal. C. vo výške 700,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu.

4. Rozsudkom sp. zn. 7Pc/5/2020 zo dňa 21. 07. 2020, právoplatným dňa 21. 07. 2020, súd, na základe návrhu matky na určenie otcovstva k mal. U. F., určil, že Y. J., nar. XX. XX. XXXX, je otcom mal. U. F., nar. XX. XX. XXXX z matky H. F., rod. F., nar. XX. XX. XXXX. Následne súd spojil konanie o úprave

rodičovských práv a povinností k mal. C. J. s konaním o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. U. F. na spoločné konanie.

5. S poukazom na ust. § 24 ods. 2, 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ako to navrhoval otec, nie je v ich najlepšom záujme. Súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku znalca PhDr. Jozefa Daňovského, podľa ktorého model striedavej osobnej starostlivosti nie je v najlepšom záujme mal. detí, a to najmä vzhľadom k nízkemu veku detí, kedy najmä pre mal. U. je dôležité jedno stabilné prostredie na jej zdravý vývin a aj vzhľadom na vzdialenosť bydlísk rodičov. Deti majú t. č. vytvorenú väčšiu citovú väzbu k matke, pretože u nej trávajú viac času. Súd preto maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je bezpečnou vzťahovou osobou detí, stará sa o ne od ich narodenia, dôkladne pozná ich zdravotný stav a potreby a má vytvorené všetky podmienky na ich zdravý vývoj a starostlivosť o ne. Súd zároveň rozhodol, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú do budúca oprávnení obaja rodičia.

6. Citujúc ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 2, § 26 zákona o rodine súd upravil styk otca s maloletými deťmi. Pri svojom rozhodovaní zohľadnil aktuálnu úpravu styku otca s maloletými deťmi (uznesením Okresného súdu Košice I., na ktorom súde bol pôvodne podaný návrh na začatie konania, sp. zn. 41P/70/2019 zo dňa 25. 09. 2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/302/2019 dňa 27. 12. 2019, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie ohľadne úpravy styku otca s mal. C. každý páry týždeň kalendárneho roka v piatok, v čase od 15:00 hod do 18:00 hod, v sobotu od 10:00 hod do 18:00 hod a v nedeľu od 10:00 hod do 18:00 hod. a uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 2P/7/2020 zo dňa 31. 08. 2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/58/2020 zo dňa 18. 09. 2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie ohľadne úpravy styku otca s mal. U. každý páry týždeň kalendárneho roka v piatok v čase od 15:00 hod do 18:00 hod, v sobotu od 10:00 hod do 18:00 hod a v nedeľu od 10:00 hod do 18:00 hod, za prítomnosti matky maloletej), ktorá ku dňu rozhodovania súdu vo veci samej bola s C. platná už rok a pol a s mal. U. rok, čo je dostatočne dlhý čas na to, aby maloleté deti stretávanie s otcom bez problémov akceptovali. Zo znaleckého posudku vyplýva, že obe maloleté deti majú k oboom rodičom vytvorené bezpečné vzťahové väzby. Otec nepredstavuje pre deti žiadnu hrozbu, má dostatočné rodičovské predpoklady, je schopný sa o deti riadne postarať. Znalec konštatoval, že deti majú kladný vzťah k otcovi a nezistil u nich žiadne negatívne nastavenia. Podľa znalca by malo k prespávaniu detí u otca dochádzať postupne, v plynulom režime, pretože aj z pohľadu detí sa javí ako výhodnejšie prespávanie u otca, aby neboli vystavované stálemu cestovaniu tri dni po sebe. Znalec sa tiež vyjadril, že stretávanie sa otca s deťmi by už mohlo prebiehať bez prítomnosti matky. Z uvedených dôvodov súd rozhodol o styku otca s maloletými deťmi cez tzv. adaptačné obdobie - počas prvých dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku tak, že sa otec bude stretávať s maloletými deťmi každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci vždy v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 17:00 hod. bez prítomnosti matky, čo zabezpečí, aby deti pochopili, že sa budú pravidelne stretávať s otcom v určitých konkrétnych časoch, necítili žiadne ohrozenie a diskomfort. Súd styk otca s deťmi upravil na začiatok bez prespávania u otca, aby príprava na ďalšiu zmenu v stretávaní bola plynulá. Po uplynutí tohto obdobia bude otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi ďalšie dva mesiace každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci od soboty od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a po uplynutí tohto obdobia každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci vždy od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Súd zároveň upravil aj styk otca s maloletými deťmi počas veľkonočných, vianočných sviatkov a počas prázdnin, majúc zato, že takto určený rozsah styku je v záujme maloletých detí a zároveň rešpektuje právo rodiča na styk s dieťaťom, ktoré mu nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Otec má na styk s deťmi vytvorené všetky predpoklady, či už v byte v F. alebo v rodinnom dome v V. Y., kedy sám deklaroval, že stretávanie bude prebiehať v tomto prostredí, nakoľko je od bydliska matky bližšie a čo sa týka možných aktivít je toto prostredie vhodnejšie.

7. O výživnom na maloleté deti súd rozhodol aplikujúc ust. § 62, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona o rodine. Pri rozhodovaní o výške výživného na maloleté deti vychádzal z návrhu matky na určenie výživného pre mal. C. podaného dňa 03. 01. 2020, a teda rozhodoval o určení výživného u tohto maloletého dieťaťa od 03. 01. 2020 do budúca, u mal. U. súd určil vyživovaciu povinnosť otca od 07. 04. 2020, kedy bol podaný návrh matky na určenie otcovstva k maloletému dieťaťu. Súd nevzhliadol dôvody osobitného zreteľa pre priznanie výživného na mal. U. od jej narodenia, keď matke nič nebránilo v tom, aby návrh na určenie otcovstva k mal. U. podala ihneď potom, ako otec odmietol uznať otcovstvo súhlasným vyhlásením na matrike.

8. Matka maloletých detí je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na dve maloleté deti spolu vo výške 319,- eur, poberá výživné na mal. C. v sume 70,- eur a U. v sume 50,- eur mesačne, čo spolu

predstavuje sumu 439,- eur. Z tohto príjmu matka uhrádza elektrinu 25,- eur mesačne, poplatok za vodu 40,- eur ročne, rodičom prispieva ročne sumou 50,- až 100,- eur na nákup uhlia a dreva a 50,- eur uhrádza telekomunikačné poplatky, 88,- eur kartu SKYLINK, 20,- eur cestovné poistenie, 30,- eur životné poistenie, 50,- eur ročne diaľničnú známku, ročne cirkevnú daň 30,- eur a poplatky za komunálne odpady ročne 45,- eur. Do septembra 2019 uhrádzala mesačne sumu 104,- eur za úschovu pupočníkovej krvi. Mesačne sporí sumu 100,- eur. Matka žiadala výživné na C. v sume 700,- eur a U. v sume 500,- eur. Deti nemajú výraznejšie zdravotné problémy, ktoré by sa prejavovali nákupom špeciálnych potravín, u mal. U. musí byť strava prispôbena jej problémom s vyprázdňovaním, avšak sa nejedná o typ stravy, ktorý by matku výrazne zaťažoval. Matka žije v spoločnej domácnosti s rodičmi v ich rodinnom dome, okrem príspevkov na elektrinu, vodu a nákup uhlia s drevom iné výdavky ohľadne bývania nemá. Mal. C. navštevovala súkromnú materskú školu, kde matka deklarovala mesačné poplatky v sume 160,- eur. 9. Otec maloletých detí uviedol, že vlastní trojizbový byt a garáž v F. - R. H., v V. Y. rodinný dom. Vlastní osobné motorové vozidlo Mercedes v hodnote cca 44.000,- eur, motocykel v hodnote cca 2.000,- eur. Už dva roky je jeho firma v strate a príjem sa mu znížil na 70,- eur mesačne. Predložil zmluvu o splátkovom úvere na bývanie medzi dlžníkom A. P. a R. R., a. s., na sumu 50.000,- eur (úver na bývanie), o ktorom tvrdí, že tento si zobrala jeho krstná dcéra pre jeho potreby na dokončenie rodinného domu v V. Y., z tohto úveru vyčerpal 40.000,- eur, sumu 10.000,- eur ponechal na účte krstnej dcéry, aby z neho mohla realizovať splátky úveru. Dohodnuté splátky sú v sume 172,75 eur, pričom prvá splátka bola splatná 01. 11. 2019 a posledná splátka 01. 10. 2049. Otec platí poisťné (poistenie nehnuteľnosti) v sume 199,- eur ročne, za dodávku plynu do nehnuteľnosti v V. Y. od 05. 04. 2019 do 30. 04. 2020 uhradil sumu 578,- eur, vodné a stočné pre nehnuteľnosť v V. Y. uhrádza v sume 18,30 eur mesačne, uhrádza ročný poplatok za odvoz komunálneho odpadu v sume 14,- eur a daň z nehnuteľností v sume 10,40 eur. Podľa rozhodnutia Mesta F. uhrádza daň z nehnuteľnosti v sume 93,- eur, za služby spojené s prevádzkou bytu v F. uhrádza mesačný zálohový predpis 76,64 eur. Podľa účtovnej závierky U.B.F. Group, s. r. o., Košice, k 31. 12. 2017 bol výsledok hospodárenia pred zdanením -22.248,- eur, po zdanení -23.467 eur, podľa účtovnej závierky spoločnosti k 31. 12. 2018 bol výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení -27.880,- eur. Súd sa zaoberal výpisom z účtu otca, kde je viacero kreditných obrátov vo vysokých sumách, označených ako pôžičky, pri ktorých má ísť podľa udania otca o zväčša o vrátenie pôžičiek od rôznych fyzických osôb alebo financie za zrealizovaný, sprostredkovaný predaj motorových vozidiel. Nakoľko otec riadnym spôsobom nepreukázal svoje príjmy a je nereálne, aby z príjmu 70,- eur mesačne financoval výdavky v sume min. 1.565,- eur, súd pri príjme otca vychádzal z ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine, majúť zato, že pokiaľ ide o povinnosť rodiča predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, zákon tu má na mysli podklady týkajúce sa celkových majetkových pomerov. Keďže príjem otca nebolo možné relevantne zistiť, súd za použitia uvedeného ustanovenia vychádzal z dvadsaťnásobku sumy životného minima (od 01. 07. 2021 na plnoletú fyzickú osobu vo výške 218,06 eur), t. j. z príjmu otca 4.361,20 eur mesačne.

10. Vychádzajúc z uvedeného súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. C. mesačne sumou 600,- eur od 03. 01. 2020 do 15. 07. 2021, teda do rozhodnutia súdu a na mal. U. mesačne sumou 500,- eur od 07. 04. 2020 do 15. 07. 2021. Od 15. 07. 2021 súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. C. sumou 500,- eur mesačne a na výživu mal. U. sumou 400,- eur mesačne a po 100,- eur mesačne na každé z maloletých detí na tvorbu ich úspor.

11. Zároveň súd uložil otcovi zaplatiť zameškané výživné u mal. C. za obdobie od 03. 01. 2020 do 15. 07. 2021 v sume 9.710,- eur a u mal. U. za obdobie od 07. 04. 2020 do 15. 07. 2021 v sume 6.700,- eur, s tým, že otcovi umožnil dlžné výživné uhradiť k rukám matky v dvanástich pravidelných mesačných splátkach po 1.367,50 eur spolu s bežným výživným, so splatnosťou prvej splátky mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celé plnenie.

12. Súd vo zvyšnej časti návrh matky zamietol (návrh ohľadne vyššej výšky výživného a inej úpravy styku otca s maloletými deťmi), tiež zamietol návrh otca na uloženie výchovného opatrenia a na zverenie mal. C. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súd mal zato, že výchovné opatrenie by nespĺnilo sledovaný účel vzhľadom na diaľku bydlísk oboch rodičov a obdobie, ktoré uplynulo od podaného návrhu, nakoľko ku stretávaniu otca s maloletými deťmi už dochádza v zmysle predtým nariadeného neodkladného opatrenia a dôvodom návrhu otca pre nariadenie výchovného opatrenia bola práve skutočnosť, že sa s maloletými deťmi dlhodobo nestýkal.

13. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) a žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal.

14. Súd zároveň nepriznal štátu náhradu trov konania spojených s podaním znaleckého posudku na základe návrhu otca detí konštatujúc, že súd by do konania pribral znalca v každom prípade, keďže

ohľadne úpravy styku otca s maloletými deťmi bolo potrebné vyriešiť otázku vzťahu detí k otcovi, ako aj schopnosti otca o maloleté deti sa postarať a vyriešiť otázku prespávania detí u otca.

15. Proti tomuto rozsudku čo do úpravy styku otca s maloletými deťmi a výroku o trovách konania podala matka maloletých detí z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a) až e) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zmeny v tejto časti spočívajúcej v úprave styku otca s maloletými deťmi počas prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci vždy v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 17:00 hod. bez prítomnosti matky maloletých detí, následne ďalšie tri nasledujúce mesiace každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci od soboty od 10:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. a po uplynutí tohto obdobia každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci vždy od piatku od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. s tým, že prespávanie detí u otca sa počas styku otca s deťmi bude realizovať v V. Y.. Zároveň sa domáhala uloženia povinnosti otcovi informovať ju o mieste pobytu maloletých detí a tiež informovať ju pred stykom s maloletými deťmi, a to deň vopred, či sa stretnutia s maloletými deťmi zúčastní, najneskôr však 2 hodiny vopred v deň určeného termínu styku otca s deťmi. Zároveň sa domáhala uloženia povinnosti otcovi vyčerpáť si náhradný termín stretnutia s deťmi v danom kalendárnom mesiaci, v ktorom nedošlo k realizácii styku s maloletými deťmi s tým, že ak otec nepreukáže reálnu nemožnosť zúčastniť sa styku v danom mesiaci, v ktorom nedošlo k realizácii styku otca s deťmi, nárok otca na náhradný termín stretnutia s deťmi zaniká. Zároveň sa domáhala, v prípade nutnosti úpravy styku otca s deťmi aj počas veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov a letných prázdnin, aby súd rozhodol, že tento sa bude realizovať až po uplynutí prvých šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku, počas letných školských prázdnin žiadala upraviť styk otca s maloletými deťmi od 01. 07. do 07. 07. a od 11. 08. do 17. 08. Matka zároveň žiadala priznanie náhrady trov konania. Alternatívne sa matka domáhala zrušenia rozsudku okresného súdu v napadnutej časti a jeho vrátenia veci súdu prvej inštancie.

16. Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti považovala za vecne nesprávny, majúc zato, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; zároveň súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Namietala tiež, že hoci súd pri odôvodnení rozsudku vyslovil určitý postup, tento postup ohľadom styku otca s maloletými deťmi nezahrnul do výroku IV. rozsudku. Odôvodnenie rozsudku vo výrokoch napadnutých odvolaním podľa matky neobstojí a je v nesúlade s ustanoveniami právnych predpisov.

17. Matka konštatovala, že i keď je podľa jej názoru jej prítomnosť pri styku otca s mladšou U., najmä z hľadiska jej zdravotných problémov s vyprázdňovaním a z hľadiska silného citového pripútania U. k nej, potrebná, v nadväznosti na názor znalca, kolíznej opatrovníčky a súdu, ktorí sa vyslovili, že t. č. by už mohlo stretávanie otca s deťmi prebiehať bez jej prítomnosti, na svojej prítomnosti po právoplatnosti rozhodnutia súdu ohľadom styku otca s maloletými deťmi netrvá, ale s tým, že dôjde k jej postupnému vzdialovaniu sa od detí na pár hodín, teda postupne, ako uviedol aj znalec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25. 05. 2021. Znalec tu uviedol, že podľa neho by adaptačný nábeh mohol vyzeráť tak, že by napr. na začiatku bolo stretávanie za jej prítomnosti, pričom časom by sa na pár hodín od detí vzdialila, neskôr, keď si na to deti zvyknú, by sa mohli s otcom stretávať bez jej prítomnosti a postupne opäť pridať najskôr 1 noc, po ďalšom čase druhú noc. Znalec sa na pojednávaní vyjadril, že pokiaľ by daný model nevyhovoval (s prespaním), mal by sa vrátiť predchádzajúci model (bez prespania); vyjadrenie znalca však nie je zapísané v zápisnici o pojednávaní zo dňa 25. 05. 2021.

18. Podľa matky však súd v otázke styku otca s maloletými deťmi nerozhodol v súlade s najlepšimi záujmami maloletých detí, keď tzv. adaptačné obdobie určil len po 2 mesiacoch. Má za to, že stanovené adaptačné obdobie je príliš krátke. Súd v tejto otázke vôbec nezobral do úvahy skutočnosť, že obe maloleté deti stále spávajú s ňou v jednej izbe, teda prespanie len po 4 víkendoch (bez prespania) bez jej prítomnosti môže byť pre maloleté deti stresujúce. Súd pri svojom rozhodnutí nezobral do úvahy ani vyjadrenie kolíznej opatrovníčky na pojednávaní dňa 15. 07. 2021, kde kolízna opatrovníčka navrhla adaptačné obdobie po 3 mesiacoch a postupne, počas ďalších nasledujúcich 3 mesiacov, s prespatím na jednu noc a keď si deti na daný model zvyknú, začať s prespávaním u otca v V. Y. od piatku do nedele, pričom však otec bude povinný informovať ju o tom, kde sa budú nachádzať deti v dané dni.

19. Matka poukázala na to, že pri modele tzv. adaptačného obdobia a po víkendoch bez prespania s následným postupným prespávaním najskôr na 1 noc, neskôr na 2 noci, sa najmä u U. vychádzalo z predpokladu, že od 09/2021 už pôjde do kolektívu materskej školy, kde bude prespávať, no vzhľadom na predložené lekárske správy, z ktorých vyplýva, že vzhľadom na pretrvávajú problémy s obstipáciou u maloletého dieťaťa, nie je vhodné zaradenie do predškolského zariadenia. Z uvedeného dôvodu teda

mal. U. nebude od 09/2021 zaradená do predškolského zariadenia a bude naďalej v jej celodennej osobnej starostlivosti. U. teda nebude zaradená do škôlkarského kolektívu, čím aj jej zaradenie a adaptovanie sa do nového prostredia, medzi „iných“ ľudí, ktorí netvoria jej bezpečnú citovú väzbu, bude komplikovanejšie. V súvislosti s diagnózou mal. U. pritom už v minulosti súdu uviedla, že otec nie je schopný maloletú U. nakŕmiť, postarať sa o jej potreby, stále potrebuje a vyžaduje jej pomoc. V lekárskejších správach je pritom jasne stanovené, že je potrebné veľmi dbať na pravidelnú potrebnú stravu a pitný režim dieťaťa, dieťa je závislé na pravidelnom podávaní liekov, pričom ich vynechanie má za následok opätovné problémy. Vzhľadom na uvedené považuje za potrebné aj vo výroku rozsudku konštatovať prespávanie maloletých detí u otca v V. Y., aby deti mali jedno stabilné prostredie, keďže otec je vlastníkom viacerých nehnuteľností. Matka tiež uviedla, že naďalej u nej pretrvávajú obavy ohľadom zavlčenia detí otcom do cudziny.

20. Podľa matky súd zároveň predčasne rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi počas veľkonočných, vianočných sviatkov a počas letných prázdnin, nakoľko nie je dopredu známe ako budú maloleté deti reagovať na jej neprítomnosť, následne na postupné prespanie na 1 noc, potom na 2 noci. Znalec sám uviedol, že pokiaľ by daný model nevyhovoval (s prespaním), mal by sa vrátiť predchádzajúci model (bez prespania). Matka nesúhlasila ani s rozhodnutím súdu, aby deti strávili počas letných prázdnin 2 x 10 nocí v kuse bez jej prítomnosti, majú za to, že je to príliš veľa na deti v tak útlom veku, obzvlášť, keď doteraz obe deti u otca nikdy neprespali a U. bez jej prítomnosti s otcom nikdy nebola. Danú úpravu styku (sviatky, prázdniny) by bolo možné konštatovať a upraviť až po tom, keď budú deti na tzv. adaptačné obdobie zvyknuté. Matka tiež zdôraznila, že napriek tomu, že súd pri odôvodňovaní rozsudku na pojednávaní uviedol, že režim veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov a letných prázdnin sa bude týkať až obdobia po tzv. adaptačnom období, vo výroku rozsudku súdu uvedené konštatovanie chýba. Pokiaľ teda odvolací súd dospeje k názoru, že je už v tomto čase nutné upraviť aj styk otca s deťmi aj počas veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov a letných prázdnin, navrhla, aby súd počas prázdnin stanovil menší počet nocí napr. 6 nocí, hoci má za to, že aj takýto počet nocí bez jej prítomnosti bude pre deti v takom útlom veku, nezvyknutých na prespanie v cudzom prostredí, bez jej prítomnosti príliš dlhý a stresujúci.

21. Matka nesúhlasila tiež s postupom okresného súdu, ktorý zamietol jej návrh na uloženie povinnosti otcovi informovať ju vopred, či sa otec stretnutia s maloletými deťmi zúčastní, ako aj o zániku nároku na náhradný termín, pričom zamietnutie tohto návrhu súd v odôvodnení rozsudku nijako nezodôvodnil. Podľa matky je takáto úprava v záujme maloletých detí a je dôležitá aj pre predchádzanie konfliktov medzi rodičmi.

22. Matka v odvolaní namietala i výrok o trovách konania. Vzhľadom na okolnosti prípadu, na skutočnosť, že bola nútená vynaložiť nemalé finančné prostriedky na právne zastúpenie a vzhľadom na majetkové pomery otca považuje za spravodlivé, aby jej bola priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia.

23. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu podal z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a) až d) C. s. p. i otec maloletých detí. Podaným odvolaním sa otec domáhal jeho zmeny v časti výživného, spočívajúcej v uložení mu povinnosti prispievať na výživu maloletej U. vo výške 100,- eur a na výživu maloletej C. vo výške 150,- eur a v časti úpravy styku tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi bez prítomnosti matky a s prespaním počas dvoch po sebe nasledujúcich nocí, t. j. každý párný týždeň od piatka od 16:00 hod. do najbližšej nedele do 17:00 hod. s tým, že rozsah stretávania sa počas sviatkov a prázdnin odvolací súd ponechá tak, ako to upravil okresný súd.

24. Pokiaľ ide o úpravu styku s maloletými deťmi, nesúhlasil s adaptačným obdobím určeným súdom. Poukázal na to, že znalec uviedol, že maloleté deti majú k nemu dostatočne vybudované vzťahové väzby, vnímajú ho ako rodiča, sú u neho splnené všetky predpoklady potrebné na to, aby sa styk mohol nerušene realizovať a budovať jeho vzťah s deťmi a je dostatočne schopný sa o maloleté deti náležite postarať. Napriek tomu súd, aj napriek konštatovaniu, že sa jeho styk s deťmi realizuje už dlhú dobu, rozsudkom nesprávne rozhodol o tzv. adaptačnom období, ktoré má nastúpiť až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. To znamená, že na jednej strane súd akceptuje fakt, že má s deťmi vybudovaný vzťah, ktorý sa tvoril dlhšie obdobie, na druhej strane ale opakovane predpokladá potrebu adaptačného obdobia.

25. V ďalšom namietal, že hoci na poslednom pojednávaní podľa ust. § 233 C. s. p. navrhol, aby bola otázka stretávania sa s deťmi priznaná predbežná vykonateľnosť, súd tento jeho návrh zamietol, pričom toto svoje rozhodnutie neodôvodnil.

26. Otec maloletých detí nesúhlasil ani s výživným určeným súdom prvej inštancie. Súd podľa otca neakceptoval ust. § 62 ods. 3, § 92 ods. 2, § 63 ods. 1 zákona o rodine. Súd, napriek tomu, že nemá

príjmy z inej než závislej činnosti a preukázal, že jeho jediným príjmom je suma 70,- eur z jeho závislej činnosti v spoločnosti U.B.F. Group, s. r. o. Košice, pričom v konaní nebolo preukázané, že by mal iný príjem a zároveň preukázal, že aktuálna finančná situácia jeho spoločnosti je už niekoľko rokov veľmi nepriaznivá, súdu predložil všetky doklady, ktoré od neho boli požadované a nevyhýbal sa predloženiu žiadnych ďalších požadovaných dokladov, nesprávne aplikoval fikciu podľa ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine. Podľa otca v jeho prípade neboli splnené podmienky na postup podľa ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine a určenie výživného zo sumy 4.361,20 eur, pričom súd svoj postup náležite nezdôvodnil, teda nezdôvodnil, v čom vidí splnenie podmienok podľa uvedeného ustanovenia. V tejto časti je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný.

27. V ďalšom namietal, že súd pri stanovení výživného náležite neaplikoval ani iné ustanovenia zákona o rodine a nezohľadnil, že výživné je určené hlavne na uspokojenie potrieb maloletých detí, čomu by mala zodpovedať aj jeho výška. Matka súdu predložila rozpis (ktorý súd nijako neskúmal) jej výdavkov na ňu a deti vo výške cca 600,- eur mesačne počas obdobia posledných niekoľkých rokov. S ohľadom na matkou predložené vyúčtovanie všetkých jej výdavkov na ňu a deti je potom súdom stanovené výživné vo výške 600,- eur na maloletú C. a 500,- eur na maloletú U. neprimerane vysoké. Výška výživného určená v rozsudku je spolu 1.100,- eur, čo je takmer dvojnásobok výšky potrieb maloletých detí spolu s matkou. Súd pritom neskúmal ani výdavky matky, teda ich zloženie a obsah, ale ich len nekriticky prijal ako pravdivé. Súd zároveň pri stanovovaní výšky výživného nesprávne nevychádzal z aktuálnej situácie rodičov, ale zo situácie v roku 2017 alebo 2018, ktorý postup je nesprávny a pre neho likvidačný. Súd nijakým spôsobom neriešil, že na uspokojenie aktuálnych potrieb detí postačuje výrazne nižšia suma, ktorej výškou sa ani nezaoberal, a to napriek tomu, že ide o jednu z najpodstatnejších otázok v konaní o výživnom. V tejto časti je tak rozsudok nepreskúmateľný. Súd žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo je na priamu spotrebu maloletých detí určená až suma 900,- eur (suma, ktorá je vyššia ako sú potreby detí s matkou) a na tvorbu úspor len suma 200,- eur (100,- eur na dieťa). Súd je povinný sa tejto otázke venovať a vysvetliť svoj postup, čo sa však dá len v prípade, ak sú známe mesačné výdavky na deti, ktoré v konaní predložené boli. Súd zároveň pri svojom rozhodovaní nezobral do úvahy povinnosť matky podieľať sa rovnako na výživnom, resp. nevyhodnotil, akou mierou sa podieľa na výžive matka. Súd rovnako nezohľadnil ani príjmy ostatných členov spoločnej domácnosti matky, hlavne jej rodičov a brata.

28. Pokiaľ ide o zameškané výživné, z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé ako súd vyhodnotil jeho schopnosť platiť mesačne sumu takmer 2.500,- eur po dobu 1 roka, ak z predložených dokladov je zrejmé, že jeho príjmy takúto sumu nedosahujú. Zároveň súd riadne nezdôvodnil akým spôsobom dospel k sume zameškaného výživného. Rozsudok neobsahuje žiadne bližšie údaje o zrealizovaných plátbách, resp. akou formou boli započítané na zameškané výživné.

29. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že súdom určené adaptačné obdobie pre maloleté deti považuje za postačujúce a plne sa stotožnil so súdom ustanoveným rozsahom styku otca s maloletými deťmi. Rovnako nemal výhrady k výroku o trovách konania.

30. Vo vyjadrení k odvolaniu otca kolízny opatrovník uviedol, že ohľadne výšky výživného ponechal súdu možnosť, aby určil výživné v rozsahu, ktorý by odzrkadľoval životnú úroveň oboch rodičov, nakoľko maloleté deti sa majú podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. Pokiaľ ide o odvolanie otca v časti úpravy styku otca s deťmi, stotožnil sa so súdom stanoveným rozsahom styku otca s deťmi.

31. Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že toto nepovažuje za dôvodné.

32. Pokiaľ ide o odvolanie otca v časti úpravy styku, v ktorom nesúhlasil s adaptačným obdobím, poukázala na vyjadrenie znalca o vhodnosti adaptačného obdobia, pri ktorom by sa úprava styku postupne rozširovala, pričom znalec sa zároveň vyjadril, že pokiaľ by deťom model postupného prespávania u otca nevyhovoval, je potrebné sa vrátiť do modelu bez prespávania. Je pre ňu preto nepochopiteľné, že otec detí neberie ohľad na odporúčanie a návrh súdneho znalca, ani na návrh kolíznej opatrovníčky, ktorá sa rovnako vyjadrila o vhodnosti adaptačného obdobia. K vyjadreniam otca, že jeho styk s deťmi sa už realizuje dlhodobo, poukázala na to, že otec sa stále nedokáže vysporiadať so zdravotnými ťažkosťami mal. U.. Súd podľa nej správne vyhodnotil tú skutočnosť, že je stále potrebné adaptačné obdobie detí, kedy sa majú postupne oddaľovať od prítomnosti matky a zvykať si len na prítomnosť otca. Pre maloleté deti môže byť okamžitá zmena prostredia, t. j. ihneď prespávanie na 2 noci u otca, veľmi stresujúca, hlavne ak ani jedna dcéra u otca doteraz nikdy nespala, dané prostredie je pre deti cudzie. Súd preto správne neurčil predbežnú vykonateľnosť rozsudku, pretože by bola ohrozená psychika, zdravie, nastavenie detí a pristupovalo by sa k nim necitlivo a v rozpore s ich záujmami. Otec zároveň nepreukázal a ani netvrdil, že by mu hrozilo nebezpečenstvo ťažko nenahraditeľnej alebo

značnej škody alebo inej ujmy ohľadom stretávania sa s maloletými deťmi, pre ktorú by mal byť výrok súdu ohľadom styku otca s deťmi predbežne vykonateľný. Prednes zástupcu otca na pojednávaní dňa 15. 07. 2021 zároveň nemožno považovať za kvalifikovaný návrh podľa ust. § 233 C. s. p.

33. Za nedôvodné považovala matka aj odvolanie otca čo do výživného určeného súdom prvej inštancie. Nesúhlasila s tvrdením otca, že životná úroveň nie je základom pre stanovenie výživného. Ak by rodič s vyššou životnou úrovňou hradil dieťaťu len základné životné potreby, išlo by o disproporcionalitu, resp. o zjavný nepomer v miere životnej úrovne oprávneného a povinného. Zároveň by došlo k porušeniu Dohovoru o právach dieťaťa (čl. 27), v zmysle ktorého má každé dieťa právo na takú životnú úroveň, ktorá je nevyhnutná pre jeho zdravý telesný, duševný, mravný i sociálny rozvoj. Pokiaľ ide o mal. U., otec sa vedome vyhýbal prispievaniu a spolupodieľaniu sa na uspokojovaní potrieb maloletej až do doby, kým podala návrh na súd na určenie otcovstva po dvoch neúspešných pokusoch na matrike o zápis otca do rodného listu dieťaťa, ani potom však otec nezačal prispievať na výživu mal. U. dobrovoľne a bola nútená podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa matky súd pri určení výšky výživného správne vyhodnotil majetkové pomery otca maloletých detí. Vzhľadom nato, že otec neúplne a skreslene uvádza svoj príjem a celkové majetkové pomery, vykazuje veľmi nízke príjmy, je možné finančnú situáciu povinného hodnotiť i podľa ďalších skutočností, napr. aké má tento hnutelné či nehnuteľné majetky či aký nákladný život tento vedie (dovolenky, trávenie voľného času, auto, nákupy, elektronika ...) a podľa toho usúdiť, aké sú skutočné pomery povinného - otca. Keďže z vykonaného dokazovania mal súd za to, že otec riadnym spôsobom nepreukázal svoje príjmy, pri príjme otca správne vychádzal z ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine. Namietala tvrdenie otca, že jeho jediný príjem je 70,- eur zo závislej činnosti. Otec preukázateľne vlastní niekoľko luxusných nehnuteľností (byť, rodinný dom, garáž, garážové státa), niekoľko luxusných motorových vozidiel (autá, motocykle v nadštandardnom vybavení), niekoľkokrát ročne absolvuje luxusné dovolenky a okrem sprostredkovania predaja automobilov má aj niekoľko iných vedľajších aktivít, podnikateľských činností, ktoré aj v danej dobe robí aj prostredníctvom iných osôb, ako preukazovala v konaní na súde prvej inštancie. Daná životná úroveň otca je vysoko prekračujúca obyčajné rodinné pomery a ním tvrdené existenčné problémy. Otec sa podľa matky zbavuje možnosti ďalšieho príjmu, keď jeho byt v F. je doteraz cca už 2 roky neobývaný, ani nie je prenajímaný, rovnako tak garáž v F. a garážové státie v modernom komplexe v F.. Taktiež nie je schopný nájsť si nové zamestnanie, aby zvýšil svoj príjem z ním tvrdenej výšky 70,- eur mesačne na vyššiu sumu. Otec bezdôvodne dotuje neprosperujúcu firmu pôžičkami a berie na seba neprimerané riziko novými záväzkami voči iným osobám. Uviedla, že nie je pravdou, že otec detí podniká len s predajom a kúpou automobilov, nakoľko podniká aj v iných činnostiach.

34. Nesúhlasila s vyjadrením otca, že predložil všetky doklady, ktoré od neho boli požadované. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, či ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorej je jediným spoločníkom aj konateľom, za výkon funkcie konateľa poberá odmenu alebo nie. Pokiaľ otec nemá odmenu za výkon funkcie konateľa, nedôvodne sa vzdáva príjmu, ktorý by mu prináležal za výkon funkcie konateľa. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že otec má príjmy aj z inej ako závislej činnosti a súd teda na základe dokazovania správne dospel k záveru a aplikácii ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine. Má za to, že vzhľadom na príjmy, majetok a celkovú životnú úroveň otca, ktoré však otec nepredložil súdu samostatne ale urobil tak iba čiastočne a až na výzvu súdu, je súdom určená výška výživného primeraná.

35. Pokiaľ otec tvrdí, že výdaje detí sú neprimerané, vzhľadom na ich spotrebu, poukázala na výdavky otca na maloleté deti počas stretnutí s nimi, keď otec je ochotný na zábavu detí počas spoločných stretnutí (napr. aktivity, koničky, lyžovanie atď.) minúť vyššiu sumu.

36. Vo vzťahu k nákladom na maloleté deti uviedla, že C. aj U. budú chodiť na viacero voľnočasových aktivít, nakoľko už sú vo veku, kedy si ich samé vyžadujú, napr. gymnastika, spev, hodiny hudby, tanca, angličtiny, atď. Uvedené bude môcť zabezpečiť práve zo súdom stanoveného výživného. Nesúhlasila s tvrdením otca, že na uspokojenie aktuálnych potrieb detí postačuje výrazne nižšia suma, keď výška ňou uvedených výdavkov maloletých detí je limitovaná jej možnosťami, schopnosťami, a najmä majetkovými pomermi. Na to, aby bola reálne naplnená požiadavka, aby sa maloleté deti na životnej úrovni toho z rodičov, ktorého možnosti, schopnosti a majetkové pomery sú vyššie (v tomto prípade otca), reálne podieľali, je nutné, aby boli poskytovaným výživným uhrádzané nielen výdavky - náklady uvedené v súdnom spise, ale aby boli k jej rukám uhrádzané sumy vyššie, umožňujúce jej zabezpečiť maloletým deťom vyšší životný štandard. Vďaka ďalším sumám 100,- eur (C.) + 100,- eur (U.) mesačne na osobitných účtoch bude zabezpečená tvorba úspor pre maloleté deti.

37. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka matka zaujala nesúhlasné stanovisko. Nestotožnila sa s vyjadrením kolízneho opatrovníka, že súdom určené adaptačné obdobie považuje za postačujúce a

stotožňuje sa s rozsahom styku stanoveným súdom, keď z vyjadrenia nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré považuje súdom stanovenú úpravu styku otca s deťmi za postačujúcu. Poukázala na to, že samotný kolízny opatrovník na pojednávaní navrhoval adaptačné obdobie 3 mesiacov, bez samostatnosti úpravy styku počas sviatkov a prázdnin.

38. Súhlasila však s vyjadrením kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca, že maloleté deti sa majú podieľať na životnej úrovni svojich rodičov.

39. Otec maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu matky zotrval na argumentoch a tvrdeniach uvedených v jeho odvolaní, oproti argumentom uvedeným v odvolaní navrhol, aby súd popri úprave styku nariadil matke detí umožniť deťom videohovor s ním.

40. Pokiaľ ide o jeho styk s deťmi, opakovane poukázal na závery znalca, že deti majú k nemu dostatočne vybudované vzťahové väzby, vnímajú ho ako rodiča, sú u neho splnené všetky predpoklady potrebné na to, aby sa styk mohol nerušené realizovať a budovať jeho vzťah s deťmi, a že je dostatočne schopný sa o maloleté deti náležite postarať. I keď medzi rodičmi detí existuje napätie, nemôže to byť dôvodom, aby bol obmedzený jeho prístup k deťom.

41. K vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka poukázal na čl. 24 ods. 3 Charty práv dieťaťa, v zmysle ktorého každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom. Podľa otca v danom prípade nebol dostatočne skúmaný ani názor maloletých detí, ktoré k nemu majú dobrý vzťah. Styk s deťmi by podľa otca mal byť dokonca intenzívnejší, ako to nariadil samotný súd, nakoľko len takým spôsobom je možné zabezpečiť budovanie a rozvoj vzťahu dieťa - otec. Fakt, že súd nevyhovel jeho návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku v časti stretávania sa s deťmi, bol vytvorený stav, že aktuálne stále prebieha stretávanie (najmä s U.) výlučne za prítomnosti matky, t. j. budovanie vzťahu je takmer vylúčené. Popísaný stav u matky vyvoláva mylnú a neustále opakujúcu sa predstavu o tom, že preferuje stretávanie len s C.. Prítomnosť matky na stretnutiach tieto stretávania narúšajú, znemožňujú budovanie jeho vzťahu s deťmi. Zdôraznil, že má záujem na budovaní a rozvoji vzťahu s oboma deťmi, tomuto však bráni matka a jej prítomnosť na takmer všetkých stretnutiach. Stretávaniu s deťmi pritom nemôže brániť ani zdravotné obmedzenie U., nakoľko je dostatočne zručný, aby všetky potreby U. zabezpečil.

42. Vo vzťahu k odvolaniu matky proti výroku o trovách konania poukázal na nespornú povahu konania s tým, že toto je vedené aj z dôvodu neochoty matky pristúpiť na akékoľvek riešenie medzi rodičmi. To znamená, že spor nespôsobil výlučne on, ale výrazne k nemu prispela aj matka. Bolo by preto nespravodlivé, aby trovy konania znášal len jeden z rodičov.

43. V replike (vyjadrení k vyjadreniu otca k jej odvolaniu) matka namietala tvrdenie otca, že mu bráni v styku s deťmi. Otec sa s maloletými deťmi stretáva na základe neodkladného opatrenia, keď styk dcéry U. bol upravený za jej prítomnosti, ktorá je potrebná aj v súčasnosti, keďže dcéra U. má pretrvávajúce zdravotné problémy. Napadnutým rozsudkom súd rozhodol, že styk otca s deťmi bude prebiehať po právoplatnosti rozhodnutia už bez jej prítomnosti, voči čomu sa neodvolala, v odvolaní požadovala len dlhšie adaptačné obdobie. Otec spomína videohovory, ktoré však nemá nijako nariadené, keď súd za dostatočnú považoval úpravu styku otca s maloletými deťmi tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Súdané nepokladal za potrebné a stretávanie v rozsahu uvedenom v rozsudku je teda z pohľadu súdu dostatočné, napriek tomu teraz otec opäť videohovory vyžaduje. Uviedla, že otca informuje o zdravotnom stave detí, tiež mu zasiela videá z narodenín, videá s aktivitami s deťmi, napr. ako sa dcéra C. učí bicyklovať, atď.

44. Pokiaľ ide o prebiehajúci styk s deťmi, uviedla, že otec je ten, ktorý si určuje, kde bude s deťmi tráviť čas, ona je prítomná z hľadiska naviazanosti dcéry U., avšak otcovi nijako nezasahuje do jeho programu. Nie je pravda, že otcovi neumožňuje styk s deťmi mimo súdom nariadeného režimu - aj v deň narodenín dcéry U. umožnila otcovi styk s oboma deťmi, taktiež mu ponúkla náhradné termíny za dni, ktoré s deťmi z jeho vlastnej vôle nebol, resp. deti boli choré, tieto však vôbec nevyužil, ani ju nijako neinformoval, nepožiadala o daný náhradný termín. Pokiaľ ide o mal. U., keď otca oboznamuje so zdravotnými problémami detí, tak to robí aj v najlepšom záujme otca a dcéry, nie s úmyslom obmedzovať výchovu otca a zasahovať do jeho výchovy. V prípade dcéry U. ide o zabehnuté postupy, ktoré dcére vyhovujú, a tiež je s nimi stotožnená, preto nie je vhodné zo zdravotných dôvodov meniť ich podľa predstáv otca, ale pozerať hlavne na potreby dcéry.

45. Otec maloletých detí v replike k vyjadreniu matky odkázal na svoje predchádzajúce podania.

46. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolania boli podané včas, účastníkmi konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok v časti výživného podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) C. s. p. zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi rozsudok okresného súdu podľa § 388 C. s. p. zmenil, keď zmena napadnutého rozsudku predstavuje len presnejšie vymedzenie úpravy styku určenej súdom prvej inštancie.

47. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku vo vzťahu k rozhodnutiu o úprave styku otca s mal. deťmi, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie si pre rozhodnutie v tejto časti zabezpečil dostatočné podklady, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie v tejto časti vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Odvolania rodičov maloletých detí v tejto časti nepovažoval odvolací súd za dôvodné, keď rodičia maloletých detí neuviedli a ani odvolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by v podstate mali vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti.

48. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletými deťmi správne aplikoval ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 2 zákona o rodine.

49. Nakoľko rodičia maloletých detí spolu nežijú a na styku otca s maloletými deťmi, ktoré boli zverené do osobnej starostlivosti matky, sa nevedia dohodnúť, je potrebné styk otca s maloletými deťmi v zmysle ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 2 zákona o rodine upraviť. Okresný súd pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletými deťmi vychádzal zo záverov znaleckého posudku PhDr. Jozefa Ďanovského, v zmysle ktorých majú maloleté deti k obidvom rodičom vytvorené bezpečné vzťahové väzby a obaja rodičia majú dostatočné osobnostné predpoklady na riadnu výchovu ich maloletých detí, obaja rodičia majú vhodné výchovné prostredie pre maloleté deti. Súd tiež vychádzal z výpovede znalca pred okresným súdom dňa 25. 05. 2021, ktorý u oboch detí zistil kladný vzťah k otcovi a odporučil, aby k prespávaniu detí dochádzalo postupne, v plynulom režime. Podľa návrhu znalca je vhodné, aby adaptačné obdobie začalo od bodu nula, nakoľko v súčasnosti je stretávanie otca s dcérou C. bez prítomnosti matky a s dcérou U. za jej prítomnosti. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd stotožnil s rozsahom stretávania sa otca s maloletými dcérami určeným súdom prvej inštancie, ktorý styk otca počas prvých dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku upravil počas párneho kalendárneho týždňa v sobotu a v nedeľu, každý deň od 10:00 hod. do 17:00 hod. v neprítomnosti matky, počas ďalších dvoch mesiacov každý páry kalendárny týždeň od soboty od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod., t. j. s prespaním maloletých detí u otca a následne každý páry kalendárny týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., t. j. s prespaním počas 2 nocí.

50. Odvolací súd sa nestotožnil s návrhom otca, aby k prespávaniu maloletých detí došlo bez adaptačného obdobia. I keď sa deti s otcom pravidelne stretávajú a sú na otca zvyknuté, vzhľadom na to, že mal. U. nebola s otcom bez prítomnosti matky je potrebné, aby si predtým než dôjde k prespávaniu maloletej u otca, s čím je spojené aj dlhšie odlúčenie od matky, na neprítomnosť matky najskôr zvykla. Z uvedeného dôvodu odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, upravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi tak ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku. I keď mal. C. sa s otcom stretávala i bez prítomnosti matky, vzhľadom na potrebu zachovania súrodeneckej väzby a odporúčanie znalca, kedy rozdelenie detí by mohlo u nich vyvolať neistotu, považoval i odvolací súd za potrebné upraviť styk otca s oboma deťmi rovnako.

51. Odvolací súd však ako nedôvodné vyhodnotil i odvolanie matky, pokiaľ ide o dĺžku adaptačného obdobia, keď vzhľadom na už prebiehajúce sa stretávanie otca s maloletými deťmi považoval adaptačné obdobie v dĺžke dva a dva mesiace za postačujúce. Pokiaľ matka v odvolaní poukazovala na vyjadrenie znalca ohľadne nábehu na adaptačné obdobie - prítomnosť matky na začiatku stretnutia s tým, že sa matka na pár hodín od detí vzdialila, odvolací súd uvádza, že nie je možné v rámci úpravy styku tento upraviť do každých podrobností. Je na zodpovednosti rodičov, pokiaľ im skutočne ide o dobro ich detí, zvoliť pre ne najvhodnejší spôsob. Odvolací súd zároveň dodáva, že matke už v súčasnosti nič nebránilo, aby sa počas styku otca s maloletými deťmi od detí vzdialila a otcovi umožnila kontakt s deťmi, hoci aj na krátku chvíľu bez jej prítomnosti.

52. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, za vhodné považoval upraviť aj styk otca s maloletými deťmi počas vianočných a veľkonočných sviatkov a počas letných prázdnin. Pokiaľ matka v odvolaní uvedenú úpravu považovala za predčasnú vzhľadom na to, že nie je zrejmé ako si deti na stretávanie s otcom zvyknú, uvedené nie je dôvodom, aby súd neupravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi počas uvedeného obdobia, keď styk otca s deťmi počas vianočných a veľkonočných sviatkov zásadne nepresahuje dĺžku styku počas bežného roka po uplynutí adaptačného obdobia (počas veľkonočných sviatkov ide o prespanie na 1 noc, počas vianočných sviatkov v párnom roku prespanie na 2 noci, počas nepárneho roka 4 noci). Zároveň je v záujme maloletých detí, aby vianočné a veľkonočné sviatky, ktoré sú charakteristické svojou atmosférou, trávili s oboma rodičmi. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil i námietky matky pokiaľ ide o dĺžku trvania styku otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin, nakoľko je v záujme maloletých detí, aby mohli s otcom tráviť počas leta dlhšie obdobie, počas ktorého bude mať i otec možnosť tráviť s deťmi dovolenku. Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd styk otca s maloletými deťmi upravil v rovnakom rozsahu ako súd prvej inštancie, keď zmena rozsudku v tejto časti predstavuje len presnejšie vyjadrenie, pokiaľ ide o úpravu styku počas veľkonočných, vianočných sviatkov a letných prázdnin tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, že táto úprava sa bude realizovať až po uplynutí adaptačného obdobia stretávania sa otca s maloletými deťmi, ako aj skutočnosti, že počas tejto osobitnej úpravy sa nebude realizovať bežná úprava platná počas bežného roka. Pokiaľ sa otec domáhal nariadenia matke umožniť deťom každý deň videohovor s ním, uvedený návrh odvolací súd nepovažoval za dôvodný, keď z obsahu podania otca nevyplýva, že by sa maloleté deti chceli s otcom prostredníctvom videohovoru kontaktovať a matka by im v tom bránila.

53. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie si citových vzťahov je práve osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Právo stretávania sa s dieťaťom pritom zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania a právo výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť. Z uvedeného dôvodu nepovažoval odvolací súd za dôvodné obmedziť styk otca s maloletými deťmi s prespávaním výlučne v V. Y. ani ukladať rodičom detí povinnosť informovať druhého z rodičov o každom mieste pobytu detí.

54. Odvolací súd zároveň otcovi a matke, rovnako ako súd prvej inštancie, uložil povinnosti v súvislosti s preberaním a odovzdávaním maloletých detí pred a po ukončení styku otca s deťmi, ako aj v súvislosti s prípravou maloletých detí na styk s otcom.

55. Vzhľadom na rozsah styku maloletých detí s otcom odvolací súd nepovažoval za potrebné upraviť poskytnutie náhradného termínu v prípade nemožnosti realizácie styku otca s maloletými deťmi.

56. Pokiaľ ide o výživné určené súdom prvej inštancie, odvolací súd rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil, vyhodnotiac odvolanie otca ako dôvodné, keď z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé akým spôsobom, na základe akých skutočností dospel súd ku konkrétnej výške výživného na to - ktoré maloleté dieťa. Súdom prvej inštancie svoje rozhodnutie v tomto smere založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave a tiež na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti zároveň nespĺňa predpoklady riadneho odôvodnenia v zmysle § 220 C. s. p.

57. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 220 ods. 2 (ktoré ustanovenie sa v zmysle § 2 ods. 1 C. m. p. primerane použije i na konania podľa Civilného mimosporového poriadku) upravuje náležitosti odôvodnenia rozsudku tak, že súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný (druhý účastník konania) a aké prostriedky procesnej obrany použil. V zmysle druhej vety uvedeného ustanovenia súd v odôvodnení jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal aj ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súdom dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

58. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým doložiť jeho správnosť, zároveň je prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku

sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov/strán konania a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočností, ktoré mal preukázané a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keď súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka/strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Súdne rozhodnutie preto musí byť presvedčivé, z jeho odôvodnenia musia logicky, jasne a zrozumiteľne vyplývať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom a obranou proti tomuto nároku. Výrok súdneho rozhodnutia, ktorý je záväzný, totiž nemožno vnímať oddelene od odôvodnenia súdneho rozhodnutia, nakoľko práve z odôvodnenia má vyplývať na základe akých skutkových a právnych dôvodov bol výrok rozhodnutia prijatý.

59. Z napadnutého rozhodnutia v časti výživného tieto dôvody nevyplývajú. Z jeho odôvodnenia v tejto časti nie je zrejmé akým spôsobom, na základe akých skutočností dospel súd prvej inštancie ku konkrétnej výške výživného na maloleté deti ako k sume primeranej ich odôvodneným potrebám. Vyhodnotenie zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie v tomto smere absentuje, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné.

60. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je spoločnou zákonnou povinnosťou oboch rodičov, pričom rozsah v akom rodič túto dieťaťu poskytuje, býva spravidla odlišný, keďže vzhľadom na špecifickosť rodičovskej starostlivosti túto neposkytujú solidárne. Zákon predpokladá, že rodičia si budú plniť vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v rozsahu zodpovedajúcom potrebám dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom (§ 62 ods. 2, § 75 ods. 1 zákona o rodine). Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. To znamená, že životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov musí byť približne rovnaká. Potreby dieťaťa je možné roztriediť do troch skupín. Prvú skupinu tvoria základné potreby dieťaťa, ako je strava, bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, ktoré sú nevyhnutné pre riadny rozvoj aj vývin dieťaťa. Do druhej skupiny možno zaradiť rozvíjajúce potreby dieťaťa, ako športová činnosť, vzdelávacie krúžky, školské poplatky, ktoré rozvíjajú duševnú a vzdelanostnú stránku dieťaťa. Do tretej skupiny patrí tvorba úspor, ako čiastka výživného určená pre budúce potreby dieťaťa, ak to majetkové pomery povinného rodiča umožňujú.

61. Súd u rodičov povinne skúma rozhodujúce skutočnosti pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti a výšky výživného, najmä skúma výšku ich príjmu, ich bytové možnosti, osobnú starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť, rodinné pomery rodičov, ich životnú úroveň, zdravotný stav, finančné možnosti, aké sú náklady, ktoré pravidelne vynaložia a aké sú výdavky, ktoré majú v súvislosti s deťmi. Vyživovacia povinnosť môže byť plnená formou osobnej starostlivosti alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, inou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania alebo stravovania, ďalšou formou poskytovania výživného je platenie výživného. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytnutím vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup ošatenia a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Rozhodujúca je na strane povinného rodiča miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov.

62. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby detí, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné zistiť úvahy súdu prvej inštancie vedúce k rozhodnutiu o povinnosti otca platiť výživné vo výške 600,- eur na mal. C. a 500,- eur na mal. U., od 15. 07. 2021 vo výške 500,- eur na mal. C. a 400,- eur na mal. U.. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa súd skúmaním výdavkov na maloleté deti a ich dôvodnosťou vôbec zaoberal. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé z akých oprávnených potrieb detí súd vychádzal (vzhľadom na vek, štúdium, zdravotný stav či záujmy toho - ktorého dieťaťa). V bode 34. odôvodnenia súd konštatuje výdavky matky, avšak nie je zrejmé ktoré výdavky pri určení výživného a v akej výške zohľadňoval ako výdavky spojené s výchovou a výživou toho - ktorého maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že i keď je zrejmé, že výdavky na stravu, hygienu či odievanie nie je možné vždy konkrétne vyčíslit' (najmä ak v tomto smere nie sú špecifické požiadavky), je potrebné, aby z rozhodnutia, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť

vyplýval aspoň minimálny rozsah súdom uznaných výdavkov na výživu oprávnenej osoby, pričom v tomto smere je možné vychádzať i z verejných štatistík v danej oblasti (napr. Štatistického úradu SR), či všeobecne známych skutočností (s prihliadnutím na životnú úroveň výživou povinnej i oprávnenej osoby). Pokiaľ ide o preukázateľné výdavky (napr. poplatky súvisiace so školskou dochádzkou, stravou v škole, za záujmové krúžky, cestovné a pod.), tieto je zároveň potrebné konkretizovať a preukázať.

63. Zmyslom a účelom bežného výživného poskytovaného rodičom na základe povinnosti určenej ustanovením § 62 zákona o rodine je pokrytie všetkých aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa. Ide o vyjadrenie tzv. spotrebného charakteru bežného výživného. Súd preto určuje výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať preukázateľným mesačným výdavkom potrebným na uspokojenie potrieb dieťaťa bez toho, aby po ich uhradení vznikli ďalšie finančné rezervy. Inými slovami výživné nemá slúžiť na vytváranie peňažnej úspory určenej na budúce ešte neexistujúce výdavky dieťaťa, ale na jeho súčasnú spotrebu. Z tohto dôvodu aj zákonodarca v ust. § 63 ods. 3 zákona o rodine umožnil určenie výživného na tzv. tvorbu úspor, ktoré predstavuje výnimku zo zásady spotrebného charakteru bežného výživného. Hoci sa platí tiež v pravidelných časových intervaloch popri bežnom výživnom, má odlišný účel, ako aj ďalšie osobitosti, ktoré je nevyhnutné brať do úvahy pri jeho určovaní súdom (5Cdo/101/2015).

64. Nakoľko z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie sú zrejmé z akých nákladov na výchovu a výživu maloletých detí súd vychádzal, je jeho rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zároveň nie je zrejmé z akého dôvodu, na základe akej zmeny (či už na strane maloletých detí alebo ich rodičov) súd, pokiaľ za primerané na pokrytie odôvodnených potrieb maloletých detí do 15. 07. 2021 považoval výživné vo výške 600,- eur a 500,- eur, následne od 15. 07. 2021 za primerané považoval už „len“ výživné vo výške 500,- eur a 400,- eur.

65. Odvolací súd ako dôvodnú však vyhodnotil i odvolaciu námietku otca vo vzťahu k aplikácii ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine.

66. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie pri ustáľovaní príjmu otca vychádzal z ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine s odôvodnením, že príjem otca nebolo možné relevantne zistiť, otec riadnym spôsobom nepreukázal svoje príjmy a je nereálne, aby z príjmu 70,- eur mesačne financoval výdavky v sume 1.565,- eur.

67. Z ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine však vyplýva, že uvedené ustanovenie možno aplikovať len v prípade povinného rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu. Všeobecne možno závislú činnosť charakterizovať ako výkon pracovných úkonov pre inú osobu (zamestnávateľa), podľa jej pokynov, v určenom čase a za mzdu alebo za odmenu. Daňové predpisy rozlišujú štyri kategórie príjmov. Ide o príjmy zo závislej činnosti (predovšetkým ide o príjmy z pracovnoprávneho vzťahu, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo členského pomeru, príjmy za prácu členov družstiev, spoločníkov a konateľov spoločností s ručením obmedzeným a komanditistov komanditných spoločností, a to aj keď nie sú povinní pri výkone práce pre družstvo alebo pre spoločnosť dodržiavať príkazy inej osoby, platy a funkčné príplatky ústavných činiteľov vedúcich ostatných ústredných orgánov štátnej správy a pod.), príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy. Do úvahy preto prichádza využitie tohto ustanovenia len pri posledných troch uvedených skupinách príjmov (Varga Erik; Horváth Edmund: Komentár k zákonu o rodine, ASPI). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva z akého dôvodu súd vychádzal z ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine, t. j. akú činnosť otca považoval za činnosť, ktorá nie je závislou činnosťou podliehajúcou dani z príjmov, z ktorej by otcovi plynuli príjmy v zmysle § 63 ods. 1 zákona o rodine, z ktorého dôvodu je rozsudok okresného súdu v tejto časti rovnako nepreskúmateľný. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že samotná skutočnosť, že sa súdu tvrdený príjem povinného rodiča javí ako nepravdivý nezakladá možnosť aplikácie ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine. V takom prípade je možné na základe § 75 zákona o rodine prihliadnuť na celkové majetkové pomery povinného a na tzv. potencialitu príjmov (pozri aj § 62 ods. 2, 5 zákona o rodine).

68. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a záverov dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k právnomu posúdeniu veci v časti výživného sú predčasné, nepreskúmateľného, súd prvej inštancie v tejto časti nedostatočne zistil skutočný stav veci. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o konkrétnu výšku výživného, zároveň nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. Náprava pochybení súdu prvej inštancie

by vyžadovala takú mieru ingerencie odvolacieho súdu, ktorá by v skutočnosti mala za následok aj nahrádzanie činnosti súdu prvej inštancie (úlohou odvolacích súdov, napriek preneseniu určitých činností vyžadovaných skôr od súdov prvej inštancie, je totiž stále prieskum správnosti rozhodnutí súdov prvej inštancie s prípadným doplnením dokazovania a nie vykonávanie základného dokazovania), preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výživného zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalšom konaní okresný súd opätovne vypočuje rodičov maloletých detí a doplní dokazovanie za účelom preukázania odôvodnených potrieb maloletých detí a majetkových pomerov rodičov, či už na základe návrhov účastníkov konania alebo vlastnej úvahy (pokiaľ ide o otca, bude zároveň potrebné vyžiadať si pracovnú zmluvu otca a potvrdenie o jeho príjme, zároveň bude potrebné vyžiadať si listiny, na základe ktorých vykonáva funkciu konateľa), na čo najobjektívnejšie zistenie skutočného stavu veci (§ 36 C. m. p.), vykonané dôkazy vyhodnotí v zmysle ust. § 191 C. s. p. a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 C. s. p., a to aj v časti zameškaného výživného tak, aby bolo zrejmé ako súd dospel k výške zameškaného výživného. Vzhľadom na to, že odvolací súd ako závislé od rozhodnutia vo veci samej zrušil aj výroky VII. a VIII. o trovách konania, okresný súd v novom rozhodnutí opätovne rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania, pričom sa bude musieť vysporiadať aj s tvrdeniami matky, v ktorých matka vidí dôvody pre aplikáciu § 55 C. m. p. a priznanie jej náhrady trov konania.

69. Vo zvyšnej časti, ktorá nebola napadnutá odvolaním, ponechal odvolací súd rozsudok okresného súdu po jeho preskúmaní v tejto časti podľa § 65 C. m. p. nedotknutý, keď v tejto časti nezistil pochybenie súdu prvej inštancie. Pokiaľ ide o odvolanie otca, i keď tento v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie aj čo do výrokov V., ktorým súd vo zvyšnej časti zamietol návrh matky a VI., ktorým súd zamietol návrh otca na uloženie výchovného opatrenia a na zverenie mal. C. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, súd pri posúdení odvolania otca vychádzal z obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 C. s. p.). Otec v odvolaní žiadnym spôsobom nenamietal zamietnutie jeho návrhu na uloženie výchovného opatrenia, rovnako nenamietal ani zamietnutie jeho návrhu na zverenie maloletej od striedavej starostlivosti oboch rodičov, čo je napokon zrejmé i z toho, že otec nepodal dovolanie čo do výroku I. rozsudku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Rovnako z odvolacieho petitu nevyplýva, že by odvolanie smerovalo i proti uvedeným výrokom rozsudku okresného súdu. Pokiaľ otec podal odvolanie čo do zamietajúcich výrokov majúť zato, že súd uvedenými výrokmi zamietol i jeho návrh na priznanie predbežnej vykonateľnosti rozsudku v časti úpravy styku s maloletými deťmi, z výrokovej časti ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by súd o návrhu otca na priznanie predbežnej vykonateľnosti rozsudku v časti úpravy styku rozhodoval. Pokiaľ ide o predbežnú vykonateľnosť rozsudku okresného súdu, odvolací súd sa v tomto smere zároveň stotožňuje s vyjadrením matky maloletých detí, že vyjadrenie splnomocneného zástupcu otca na pojednávaní dňa 15. 07. 2021 nemožno považovať za kvalifikovaný návrh na rozhodnutie o priznaní predbežnej vykonateľnosti rozsudku okresného súdu. Odvolací súd len dodáva, že odvolanie otca čo do výroku V., ktorým súd vo zvyšnej časti zamietol návrh matky by zároveň bolo odvolaním podaným neoprávnenou osobou.

70. V priebehu odvolacieho konania sa otec maloletých detí návrhom zo dňa 02. 12. 2021, doručeným Krajskému súdu v Žiline dňa 07. 12. 2021, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil uznesenie Okresného súdu Košice I. č. k. 41P/70/2019-28 zo dňa 25. 09. 2019, v spojení s uznesením Krajského súdu Košice č. k. 8CoP/302/2019-124 zo dňa 12. 12. 2019 a uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/7/2020 zo dňa 31. 08. 2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/58/2020 zo dňa 18. 09. 2020 v časti úpravy styku s maloletými deťmi tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň od piatku od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas vianočných a novoročných sviatkov od 23. 12. 2021 od 15:00 hod. do 26. 12. 2021 do 15:00 hod. a od 02. 01. 2022 od 15:00 hod. do 06. 01. 2022 do 15:00 hod.

71. Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že styk otca s maloletými deťmi bol upravený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/7/2020-950 zo dňa 15. 07. 2021, ktorý z dôvodu podaných odvolaní nenadobudol právoplatnosť, pričom súd prvej inštancie bez odôvodnenia nepriznal predbežnú vykonateľnosť označeného rozsudku v časti úpravy styku. Styk detí s ním sa uskutočňuje v prítomnosti matky, hoci obe deti majú k nemu vytvorený dobrý vzťah a znalec v znaleckom posudku konštatoval, že k stretávaniu sa s maloletými deťmi môže v súčasnosti už dochádzať bez prítomnosti matky. Prítomnosť matky na stretnutiach s maloletými dcérami narúša napredovanie vzťahu medzi ním a deťmi. Súd prvej inštancie v rozsudku nastavil postupné rozširovanie styku od

stretávania sa bez prítomnosti matky až po prespanie maloletých detí, kedy začiatok prvej fázy naviazal na právoplatnosť rozsudku. Vzhľadom na predpoklad trvania odvolacieho konania je preto potrebné nastavenie jeho stretávania sa s maloletými deťmi do právoplatného rozhodnutia vo veci samej bez prítomnosti matky.

72. Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

73. Podľa § 325 ods. 1 C. s. p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

74. Podľa § 362 C. m. p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

75. Z dikcie Civilného sporového poriadku, a to § 325 a nasl. je zrejmé, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie. S poukazom na § 2 ods. 1 C. m. p. predstavuje § 362 C. m. p. výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie, kedy o návrhu podanom v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Ndc/14/2016 zo dňa 12. 01. 2017).

76. Nakoľko návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v priebehu odvolacieho konania vedeného na základe odvolania rodičov maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/7/2020-950 zo dňa 15. 07. 2021, krajský súd ako súd príslušný na rozhodnutie o neodkladnom opatrení podľa § 362 C. m. p., bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 378 ods. 1 C. s. p.) pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení, dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie otcom požadovaného neodkladného opatrenia.

77. Inštitút neodkladného opatrenia je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Neodkladné opatrenie možno nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v prípade konaní podľa Civilného mimosporového poriadku aj v prípade ak to vyžaduje verejný záujem.

78. V predmetnej veci sa otec maloletých detí domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zmenil neodkladné opatrenia upravujúce jeho styk s maloletými deťmi tak, aby k stretávaniu sa s deťmi dochádzalo v neprítomnosti matky a s prespávaním, rovnako aby upravil jeho styk s deťmi počas vianočných a novoročných sviatkov v roku 2021, resp. na prelome rokov 2021 a 2022.

79. Nakoľko odvolací súd vo veci samej v časti úpravy styku už rozhodol, nevidel dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku otca s maloletými deťmi do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Ako nedôvodný odvolací súd posúdil aj návrh otca na úpravu styku počas vianočných sviatkov a novoročných sviatkov 2021, keď vo veci samej súd dospel k záveru, že k prespávaniu maloletých detí u otca by malo dôjsť až po uplynutí adaptačného obdobia, počas ktorého si maloleté deti zvyknú na neprítomnosť matky počas ich stretnutia s otcom. Z uvedeného dôvodu odvolací súd návrh otca na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

80. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd s poukazom na ust. § 58 C. m. p. nerozhodoval, nakoľko v prípade rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci nejde o konečné rozhodnutie, pričom o trovách konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

81. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)